

KÖZPONTBAN A KÖRNYEZET

Szöveg - Szabó Emese

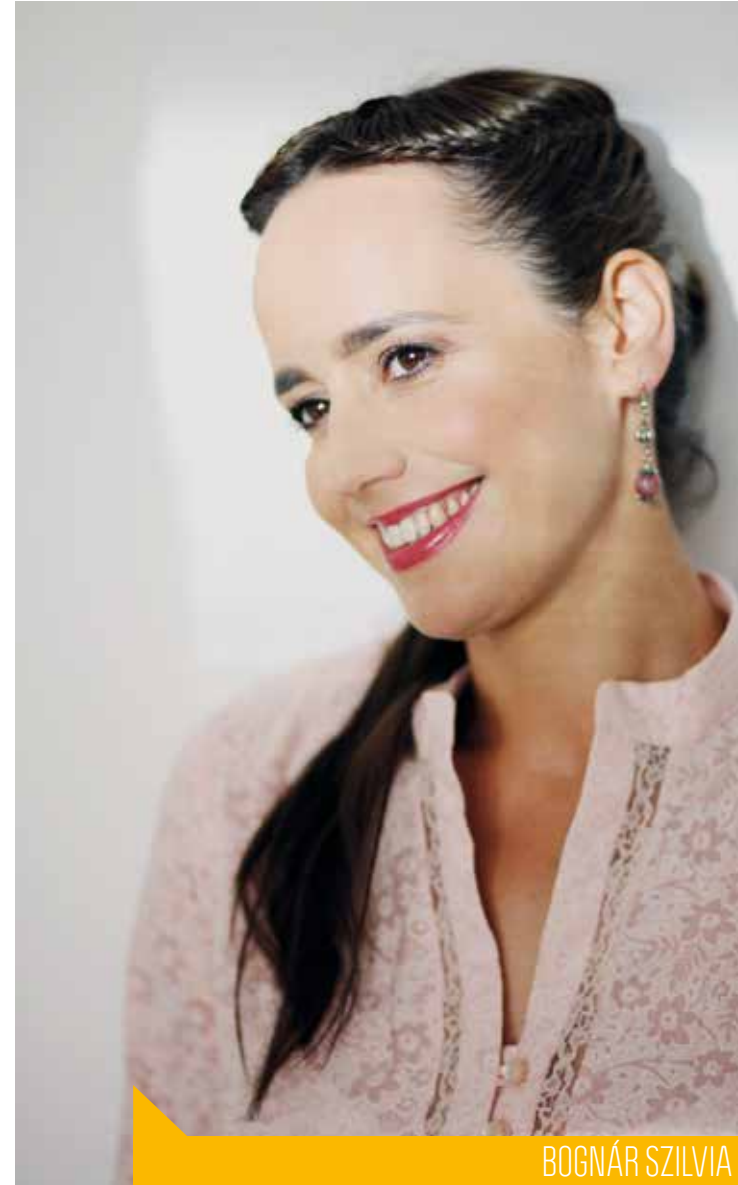
A közlekedésre és az életmódra, életvitelre való odafigyeléssel nemcsak a külvilágra ügyelünk, hanem pénztárcánkat is kíméljük, időnkkel is spórolunk. Íme két jó példa arra, hogy mindennek sem a nagy család, sem a városi életmód nem lehet akadálya.

A-BÓL B-BE

Közlekedési kérdésekben nagy család mellett mindenképpen nehéz jól taktikázni, de valamilyen szinten ez is megoldható. „Mi például ebben a kérdésben tudunk a legkevésbé környezettudatosak lenni, de azért igyekszünk figyelni. Például a páromnak, aki nagybögös, még akkor is autóra kell ülnie, ha egyedül megy zenélni, hiszen a hangszerét és az erősítőt lehetetlen másképp szállítani. De mi a gyerekekkel már könnyebben választunk alternatív megoldásokat: ha csak a játszótérre megyünk, vagy a közeli piacra, mindannyian bringára pattanunk, és elkerekezünk. Ez könnyen megoldható, hiszen az ikreink már háromévesek, a nagylányunk pedig kilenc” – mondja **Bognár Szilvia** népdal-énekesnő. Hozzáteszi, hogy persze mindez azért kivitelezhető könnyen, mert Kistarcsán élnek, ahol az ilyesmi nem veszélyes. A tömegközlekedés már más kérdés: ez esetben az autót akkor tudja lerakni a HÉV-megállóban vagy annak fővárosi végállomásánál, ha egyedül indul útnak, három gyerekkel ez már nehezen megoldható. Ez esetben gyakoribb, hogy autóval közlekednek. A vonatút a három csemetével szintén túl nagy bonyodalmat okozna, mellettük ily módon csomagokat cipelni, bevásárolni gyakorlatilag lehetetlen lenne. Arra azért mindig figyel az énekesnő, hogy ha bejön a városba, akkor össze-sszervezze feladatait, lehetőleg ne hetente többször kelljen apróságok miatt utaznia. Ez persze praktikus az anyagiak és az időtényező miatt is.

TÖBB MINT SZELEKTÍV

Szilviák régóta szelektíven gyűjtik a hulladékot is, és nem csak azt a részét, amelyet a háztól közületileg elszállítanak. „Nálunk háromféle gyűjtőtartály van, de nemcsak aszerint szelektálunk, hanem a többinek is keresünk helyet. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy én magam legalább három gyűjtőpontra hordom a különböző hulladékokat: máshová kerül az olaj, máshová az elemek és a hungarocell, illetve azokat a műanyag, amelyeket alapból nem szállítanak el a háztól” – meséli. Nagyon figyel a mosószerekre, mosogatószerre is: mindig olyan környezetbarát termékeket használ, amelyek a legkevésbé szennyezőek, a legkevésbé terhelik a talajvizet.

BOGNÁR SZILVIA

Kép - Falus Kriszta

A család figyel arra is, hogy az energiával takarékoskodjon. Utóbbi években vásárolt elektromos készülékeik és fényforrásaik kiválasztásánál már ez is fontos szempont volt, leendő új házukat pedig eleve energiatakarékosra tervezik. Passzív házban nem gondolkodnak, de fűtésre és vízmelegítésre a lehető legkevesebb energiát szeretnék fordítani.

KULCS A KICSIKNÉL

Szilviák arra is ügyelnek, hogy a környezettudatosságot a gyerekeknek is átadják. Ha például valamelyik kicsi csak játékból szeretné lehúzni a vécét, elmagyarázzák neki, hogy ez miért nem jó ötlet. „Ilyenkor el kell mondani, hogy ezzel több liter vizet pazarolnának el, és azt is, hogy ez esetben olyan ivóvízről van szó, amely az emberek életében nagyon fontos, és amivel takarékoskodni kell. Arra is volt már példa, hogy Jankának, a nagyobbik lányunknak megmutattam, hogy például Afrikában a vele egykorú gyerekek nem iskolába járnak, hanem napi három órát töltenek azzal, hogy vizet hordanak az otthonukba. Ezeket a dolgokat muszáj jól szemléltetni, mert ebből a kicsik megértik, hogy víz hatalmas kincs, nélküle pedig nagyon nehéz életünk lenne” – mondja Szilvia. Kiemeli, hogy az ilyen jellegű dolgokat nem vasszigorral kell a gyerekekbe nevelni, de ha a szobából kifelé jövet valaki égve hagyja a lámpát, akkor egy szemfüles családtag megkéri, hogy forduljon vissza és kapcsolja le a villanyt. Ugyancsak magától értetődő, hogy amíg a természetes fény elegendő, addig nem szükséges villanyt gyűjtani. Fontos arra is figyelni, hogy a bútorokat, asztalokat úgy helyezték el, hogy azok minél több természetes fényt kapjanak. Így nem szükséges plusz energia ahhoz, ha valaki rajzolni akar. Ezek az apróságok valahogy beépülnek az emberek mindennapjaiba, automatizmussá válnak, de csak akkor, ha erre egy ideig kiemelt figyelmet fordítanak. Janka például már kilencévesen is fogékony erre, már most igyekszik ilyen igények szerint élni, figyelni a környezetre. Ahhoz pedig, hogy az elkövetkezendő évtizedekben az emberek szerethető, élhető világban létezhesse, kulcsfontosságú, hogy már a gyerekek is jól gondolkodjanak, otthonukban is figyeljenek azokra az apróságokra, amelyekkel óvhatják a környezetet.

„A NAGYOBBIK LÁNYUNKNAK MEGMUTATTAM, HOGY PÉLDÁUL AFRIKÁBAN A VELE EGYKORÚ GYEREKEK NEM ISKOLÁBA JÁRNAK, HANEM NAPI HÁROM ÓRÁT TÖLTENEK AZZAL, HOGY VIZET HORDANAK AZ OTTHONUKBA.”

PAVLETITS BÉLA

Kép - Kendi Lajos

„HA JOBB AZ IDŐ, AZ ESTI ELŐADÁSOKRA IS BRINGÁVAL MEGYEK ÉS A SZINKRONSTÚDIÓBA IS KÉT KERÉKEN SZOKTAM ÉRKEZNI. HA A KÉT HELYSZÍN KÖZÖTT MOZGOK, VAN, HOGY NAPI 40 KILOMÉTERT TEKEREK.”

VÁROSBAN IS KÉT KERÉKEN

A bringa a városi közlekedésben is valós alternatíva lehet, még akkor is, ha használatuk kisebb kompromisszumokat azért kell kötni. De nincs az a munkakör, amelynél ez kivitelezhetetlen lenne. „Én amikor tehetem, kerékpározom, már kiskoromban is nagyon szerettem bringázni. Közlekedésre azóta használom, amióta fölkerültem Budapestre, és elvégeztem a főiskolát: az egyik szülőnapomra ekkor vettem magamnak egy kerékpárt” – mondja **Pavletits Béla**, a Pesti Magyar Színház színésze. Mindez tizenhárom-tizennégy éve történt, azóta már több kétkerekűt is nyugdíjba küldött. A művész ameddig lehet, biciklivel közlekedik: már a melegebb februári napokon is gondolkodik azon, hogy nyeregre szálljon. Ha nem esik hó, akkor november végén, december elején rakja csak le a bringát. Idén a Sugar | Van aki forrón szereti próbáira még gyalogosan ment, de a február végi premiért követően már bringával tervezi a munkába járást.

MOZGÁSBAN IS NYERESÉG

„Ha jobb az idő, az esti előadásokra is bringával megyek, az pedig mindig beviszem az öltözőbe. Ugyanez a helyzet a szinkronstúdióval, oda is két keréken szoktam érkezni.

Ha a két helyszín között mozgok, akkor van, hogy napi 40 kilométert tekerek. Nyilván az ember mindig visz magával egy-két váltópólót, illetve a színházban zuhanyzik. Átöltözni mindig muszáj, hiszen az embernek eléggé kerékpárosfutár kinézete van, ha szeretne úgy felöltözni, hogy ne fázzon” – árulja el a színész. Hozzáteszi, hogy az apró bonyodalmak ellenére ez a közlekedési módot sokkal gyorsabb, ráadásul olcsóbb is. A környezetvédelmi szempontot a hosszabb utaknál is szem előtt tartja, azokra jellemzően vonattal utazik, autóval nem közlekedik. Kocsi vásárlását csak akkor veszi majd fontolóra, ha már családja is lesz, mert a gyerekek szállításában nagy segítséget jelent, sokkal kényelmesebb. Viszont ő, amikor lehet, biciklivel közlekedne.

A színész egyéb területeken is igyekszik környezettudatosan, energiatakarékosan élni, főzni és hulladékot gyűjteni. A szemetet abszolút szelektíven gyűjti, társasházában külön gyűjtőhelye van minden hulladéktípusnak. Otthoni csapjaira víztakarékos perlátort is szerelt, amely oxigénnel dúsítja a vizet, így kevésbé pazarló, miközben hatásfoka sem csökken. Hasonló eszközt a zuhanyrózsára is rakott, égőit pedig energiatakarékosak. A fűtésre is figyel, ha fázik, inkább jobban fölöltözik, nem a lakást melegíti túl. ♦

EMBERI MEGHAJTÁSSAL

A környezettudatos közlekedés sokszor csak döntés kérdése: könnyen mondjuk ezt, mint afféle szemrehányást, viszont az alternatív módszerek sokszor nem is olyan egyszerűen kivitelezhetők. De mindenre van megoldás.

Szöveg - Szabó Emese

♦ Bringázás után izzadtan?

Például hogy sok munkahelyen esélye sincs a dolgozónak arra, hogy görkorcsolyás vagy kerékpáros érkezést követően lezuhanyozzon. Pedig megoldást akkor is lehet találni, ha amúgy nem adottak a feltételek. Például a városi bringázás nem élsport, így a forróbb nyári napokat leszámítva aligha lehet arra hivatkozni, hogy valaki túlzottan megizzad. Másrészt aki így jár dolgozni, az a zuhanyzást összekapcsolhatja egy reggeli edzéssel is: nem kell ehhez mást tennie, mint egy munkahelyhez közeli edzőterembe venni bérletet, esetleg olyan sportkártyát, amely több terembe is jogosít napi egyszeri belépésre. Ilyenkor maga a bringázás vagy görkorcsolyázás fölfogható afféle kardióedzésnek, utána elég fél órát súlyozni, majd zuhanyozni és bemenni dolgozni.

Tárolni is tudni kell

A kerékpáros közlekedésnek nagy nehézsége a bringa tárolása is, amely szintén nem mindenhol oldható meg könnyen és sokan nem szívesen láncolják egyszerűen csak az utcára a bringát. Erről mindenhol érdemes egyeztetni a munkaadókkal, mert ahol például van dolgozói garázs, ott könnyen kialakítható olyan helyiség is, ahova a kerékpárokat be lehet vinni. Ez a munkaadóknak nem jelent nagy pluszkiadást, viszont mivel a dolgozók elégedettségét nagyban növeli, könnyen hajlanak rá. Egy próbát tehát mindenképp megér. Másrészt sok helyen már nincs is feltétlen szükség saját járgányra, hiszen például

a Budapesten a Bubi által nyújtott lehetőséggel is sokan tudnak élni. Mindez napi kerékpárhasználatnál ráadásul arányaiban nem is olyan drága. Plusz nem okoz fejtörést az sem, ha egy-egy nap valami miatt nem kerékpárral történik a munkába-, illetve a hazamenet. Ilyenkor nagy előny, hogy a bringa tárolásáról, elhelyezéséről nem kell külön gondoskodni, elég eljutni egy Bubi-állomásra.

Túl az alapokon

A nem mindennapi közlekedéshez, hanem például nyaraláshoz és városnézéshez jó környezetbarát alternatíva lehet az is, ha nem pófékelő buszokkal tesszük, hanem például elektromos tuk-tukkal. Ez a háromkerékű motorkerékpár már sok városban elérhető, a nagyobb cégeknél pedig akár a dolgozók is közösen járhatnak vele munkába. Ilyen esetekben ez a megoldás nemcsak környezetbarát, hanem csapatépítő jellege miatt is jó megoldás lehet. Az ipari parkoknál jó alternatíva az is, hogy a kollégákat egy-egy megadott ponton elektromos buszokkal gyűjti össze a cég, majd onnan közösen utaznak munkahelyükre. Ilyenkor csökkennek a költségek mindenképp. Persze ilyesmit sok cég nem engedhet meg magának, azt viszont bármelyik megteheti, hogy figyel arra: autós vagy motoros helyett kerékpáros futárok szolgáltatását vegye igénybe. Ez gyorsaság szempontjából sem hátrány, így semmi nem szól amellett, hogy a csomagok miatt is plusz járművek pófékeljenek az utakon. ♦

